

Digitaal archiveren: beleid en organisatie in een landelijk perspectief

Inge Angevaere, coördinator, Nationale Coalitie Digitale Duurzaamheid (NCDD),
10 december 2009, Seminar Digitaal archiveren, DO Consultancy, Woerden

Er zijn veel manieren om naar digitaal archiveren te kijken. Andere sprekers vandaag vertellen u meer over de praktijk van het archiveren. De organisatie die ik vertegenwoordig, de Nationale Coalitie Digitale Duurzaamheid, heeft een ander perspectief, dat van samenwerking en infrastructuur op een landelijk niveau. En ook breder dan alleen de overheid, namelijk de hele publieke sector.

Leden van de NCDD

- STU-Datacentrum
- Centraal Bureau voor de Statistiek - CBS
- Digitaal Erfgoed Nederland - DEN
- Data Archiving and Networked Services - DANS
- Koninklijke Bibliotheek - KB
- Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen - KNAW
- Ministerie van Binnenlandse Zaken - BZK
- Nationaal Archief - NA
- Nederlands Instituut voor Beeld & Geluid - NIBG
- Nederlandse Organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek - NWO
- SURFfoundation

Seminar Digitaal archiveren - 10 dec 2009 - IA

De NCDD is een onafhankelijke stichting en dit zijn de organisaties die de NCDD in 2008 hebben opgericht. Zoals u ziet is de hele publieke sector vertegenwoordigd: de wetenschap, overheid/archieven, maar ook de media en het cultureel erfgoed. Al deze organisaties kwamen tot het besef dat het duurzaam toegankelijk houden van digitale gegevens een dermate grote uitdaging is, dat zij het niet alleen konden en daarom de samenwerking wilden zoeken.

Doel van de NCDD

Bewerkstelligen dat in Nederland binnen vijf jaar een organisatorische en technische infrastructuur ontstaat voor duurzame toegang tot digitale informatie.

(in eerste instantie voor de hele publieke sector)

Seminar Digitaal archiveren - 10 dec 2009 - IA

De NCDD-leden formuleerden deze doelstelling, en dat is een ambitieuze. Dat woord infrastructuur behoeft nog wel enige toelichting, want daar heeft ieder zo een eigen beeld bij. Bij de NCDD bedoelen we daarmee het totale pakket aan opslagfaciliteiten, afspraken, o.a. over wie wat doet, standaarden, kennis en financiering dat we nodig hebben om duurzame

toegankelijkheid mogelijk te maken. Daarom staat er ook organisatorische én technische infrastructuur. Voorlopig richten we ons op de publieke sector, op digitale gegevens die met publiek geld bijeen zijn gebracht.

En die termijn van vijf jaar .... tja, daar kom ik later nog op terug.

De doelstelling van de NCDD vroeg om een onderzoek naar de uitgangspositie. Waar hebben we het over? Hoe groot is het probleem? In welke richting moeten we oplossingen zoeken? Het Ministerie van OCW maakte middelen vrij, dit waren de onderzoekers die het land in gingen met vele vragen over het hoe en wie en waarom en waar en hoeveel ....

Dit is het rapport dat we afgelopen zomer schreven, *Toekomst voor ons digitaal geheugen*. U kunt het in zijn geheel downloaden van de NCDD website. Hier vanmiddag wil ik er een aantal grote lijnen uithalen en kijken wat die voor gevolgen hebben.

In ons onderzoek onderscheidden we drie sectoren met ieder nogal verschillende informatiestromen: de wetenschap, overheid/archieven en cultuur/erfgoed.

Verschillen tussen diverse sectoren

- **Wetenschap:**
  - beta en gamma volledig digitaal; alfa volgt
  - duurzaam beheer op enkele plekken gerealiseerd (KB, DANS, IISG, Max-Planck, INL)
  - veel internationale dataknooppunten
- **Overheid/archieven:**
  - men werkt digitaal, maar archiefstuk is vaak nog papieren afdruk (vanwege authenticiteitseisen)
  - duurzaam digitaal beheer komt op gang: Nationaal Archief, Rotterdam, Amsterdam
- **Cultuur/erfgoed:**
  - nog bijna alle aandacht gaat uit naar fysiek object
  - nog weinig duurzaam beheer; NIBG enige faciliteit voor duurzaam beheer (audiovisueel)

Seminar Digitaal archiveren - 10 dec 2009 - JA

Op deze dia ziet u een aantal verschillen die we ontdekten tussen die sectoren. Van alle sectoren is in de wetenschap het gebruik van digitale gegevens het diepst doorgedrongen. Born-digital is daar de norm. Bij de overheid wordt – zoals u allemaal natuurlijk weet – wel al op grote schaal digitaal gewerkt, maar het archiefstuk is tot nu toe toch vaak dat printje met de zogenaamde ‘natte’ handtekening. Niettemin is de praktijk ook bij u aan het veranderen, en het Nationaal Archief en de grote stadsarchieven spelen daarop in. In de sector cultuur/erfgoed is het gebruik van digitale informatie op dit moment het minst doorgedrongen.

Naast verschillen tussen de sectoren ontdekten we in ons onderzoek ook overeenkomsten, met name als je kijkt naar de redenen waarom duurzaam digitaal beheer zo lastig van de grond te krijgen is, waarom wat in theorie zo logisch klinkt, in de praktijk een heel andere dimensie krijgt. Daarvoor ga ik even terug naar de basis van het beheer van digitale gegevens. Deze basis zullen de meesten van u wel kennen, maar voor het complete plaatje wil ik hem er toch even bij halen.

Digitaal object is fundamenteel anders

= 0101010101010101010100101010101010010101010101010

= bitstream + specifieke software + specifieke hardware

Software en hardware veranderen voortdurend; daarom

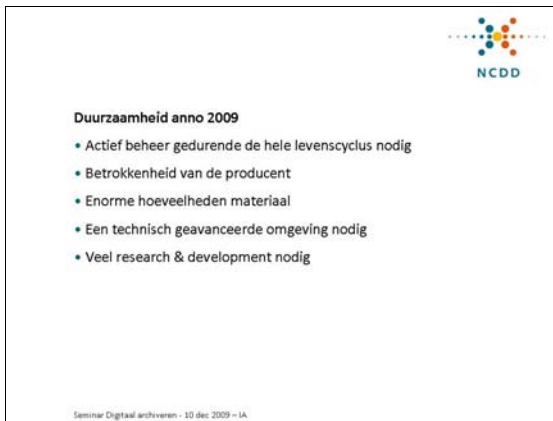
- moet bitstream steeds omgezet worden (migratie)

of

- moet software-van-dit-moment oude hard/software combinatie kunnen nadoen (emulatie)

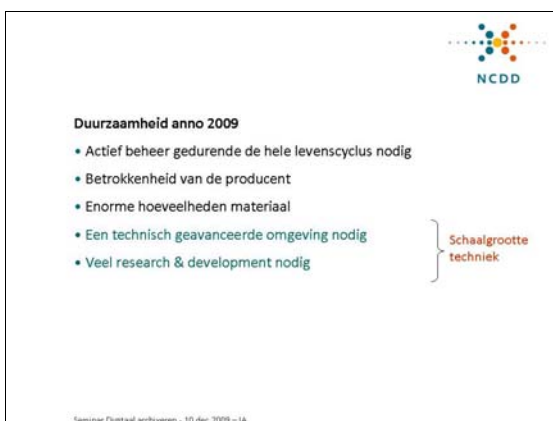
Seminar Digitaal archiveren - 10 dec 2009 - JA

Digitale objecten, of dat nu documenten zijn of films of spreadsheets, bestaan uit een rij nullen en enen die alleen betekenis krijgen als je ze afspeelt met de juiste software- en hardwarecombinatie. Omdat de techniek steeds verandert, zullen we de bitstream steeds moeten aanpassen aan de techniek van het moment, dit noemen we migratie, of zullen we de techniek van het moment door middel van software oude techniek na moeten laten doen, dit noemen we emulatie.

Dit is duurzaamheid anno 2009: waar we een stuk perkament moeiteloos 1000 jaar in een kast kunnen laten liggen om het vervolgens volledig te kunnen hergebruiken (met behulp van niet meer dan een leesbril), vraagt digitaal materiaal om zeer actief beheer gedurende de hele levenscyclus, niet alleen in het archief, maar ook bij de producent. Dat beheer moet plaatsvinden in een technisch geavanceerde omgeving waar veel research en development wordt gedaan om wereldwijde technische ontwikkelingen bij te benen. En dan hebben we ook nog eens te maken met exploderende hoeveelheden.

Wat betekent dit alles?

Ik begin onderaan. Als we de laatste twee regels bij elkaar optellen kunnen we maar tot één slotsom komen: duurzame toegankelijkheid vraagt om schaalgrootte. Het optuigen en in stand houden van een goede beheersomgeving voor digitale bestanden is kostbaar en is daarmee meestal niet weggelegd voor kleine organisaties.

Dat is misschien geen prettige conclusie voor kleine archieven die uit een traditie komen waarin juist het in huis halen van materiaal de beste garanties gaf voor duurzaamheid en authenticiteit, maar het is niet anders. In de *back office* zullen heel veel organisaties nauw moeten samenwerken met anderen om duurzame toegankelijkheid van hun collecties te realiseren. Ik zeg met nadruk in *the back office*, want gelukkig stelt de techniek van vandaag de dag ons in staat om aan de voorkant, in de dienstverlening, ieder de eigen identiteit te behouden.

Duurzaamheid anno 2009

- Actief beheer gedurende de hele levenscyclus nodig
- Betrokkenheid van de producent
- Enorme hoeveelheden materiaal
- Een technisch geavanceerde omgeving nodig
- Veel research & development nodig

} Samenwerking
in de informatie-
keten

Seminar Digitaal archiveren - 10 dec 2009 - IA

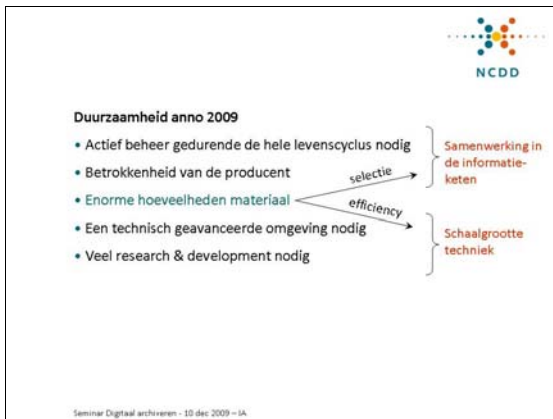
Dan de eerste twee kenmerken. Het onderzoek van de NCDD heeft uitgewezen dat juist hier veel mis gaat. Er zijn in Nederland momenteel negen voornamelijk grote organisaties die flinke stappen hebben gezet. Die zijn nu zo ver dat ze de basis van digitale objecten, de rij nullen en éénen oftewel de bitstream, goed in tact kunnen houden. Maar hun capaciteit is beperkt. En ook kunnen ze weinig doen als de *producent* van de digitale gegevens niet meewerkt. Een producent moet vaak extra werk verzetten om duurzaamheid mogelijk te maken, door een bepaald bestandsformaat te kiezen, maar vooral ook door goede metadata mee te leveren. Onder tijdsdruk schiet dat er snel bij in, omdat duurzaamheid vaak geen prioriteit heeft bij een producent. Zo zal een gemeenteambtenaar die een groot aantal klanten moet bedienen zich natuurlijk eerder bekommeren om het resultaat van de dag dan om die duurzame archieffunctie. En ook komt het nog heel vaak voor dat de producenten zich domweg niet bewust zijn van het feit dat ze keuzes maken die later grote gevolgen kunnen hebben. En we hebben in ons onderzoek ook een archivaris horen brommen dat digitaal iets van de IT-jongens is.

Dit probleem heeft weinig met techniek te maken, het gaat hier om organisatie, om beleid, om onderlinge afspraken binnen *informatieketens* – de verbanden die er in het digitale tijdperk altijd zullen zijn tussen producenten, archieven, en gebruikers van hetzelfde materiaal.

Het vijfde kenmerk, de enorme hoeveelheden informatie, lijkt een simpele kwestie van technische schaalgrootte, en menigeen heeft er zo ook lang naar gekeken. Ik sprak twee maanden geleden nog een archivaris uit Nieuw-Zeeland die nog steeds vindt dat het niet aan ons is om te beslissen wat de toekomst belangrijk zal vinden. Alsof het digitale tijdperk selectie overbodig maakt omdat opslag steeds goedkoper wordt.

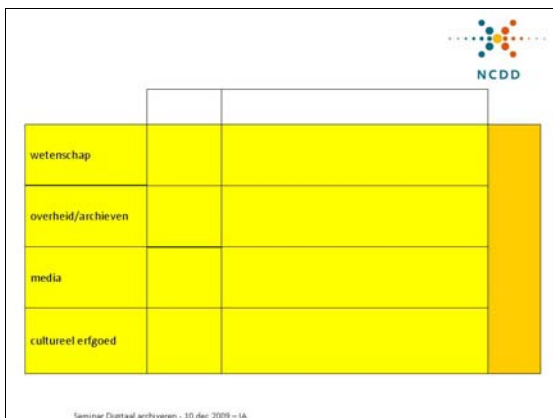
Maar: nog afgezien van gegevens die om privacyredenen *moeten* worden vernietigd, weet u als archivariissen wel beter. We bewijzen onszelf en de toekomst helemaal geen dienst als we *alles* zomaar opslaan. Natuurlijk wordt opslagcapaciteit steeds goedkoper, maar de hele beheersorganisatie eromheen wordt alleen maar duurder als we voortdurend maar alles opslaan wat langskomt en dat ook nog eens toegankelijk, doorzoekbaar en herbruikbaar proberen te houden.

We moeten dus selecteren, en dat is weer een kwestie van organiseren, van goede afspraken tussen alle betrokkenen, van de Archiefwet en alle uitvoeringsregelingen die daaraan hangen.

Daarmee ontstaat dit totaalplaatje: we moeten schaalgrootte creëren en we moeten ervoor gaan zorgen dat producenten en archieven binnen de sectoren beter gaan samenwerken. Natuurlijk zijn er ook allerhande dwarsverbanden tussen de sectoren, want overheidsinformatie wordt ook onderwerp van wetenschappelijk onderzoek en cultureel erfgoed, maar omdat er het meest lijkt mis te gaan in de slag tussen producenten en bewaarplaatsen binnen de sectoren, leggen we daar de eerste beleidsprioriteit en gaan we als NCDD daarmee aan de gang.

Hoe gaat de NCDD dat aanpakken?

We onderscheiden als NCDD nu vier sectoren met duidelijk onderscheiden informatiestromen. Voor de archivariissen onder ons: u ziet dat we de overheidsarchieven en het overig erfgoed apart benoemen, omdat die stromen toch wel heel verschillend zijn.

In die sectoren zijn heel veel partijen actief – en dit lijstje zal ongetwijfeld niet compleet zijn.

NCDD

		betrokken producenten en archieven
wetenschap	KB DANS	40.000 onderzoekers, 19 universiteiten, 700 wetenschappelijke instituten, bibliotheken, etc. KNAW, NWO, URU, VSWU, ... & ...internet ...
overheid/archieven	NA	13 ministeries, 12 departementen, 441 gemeenten, 27 waterschappen, 122 archieven, enz. VNG, BRAM, KVAM, ICTU, ... & ...internet ...
media	NIBG	23 publieke omroepen, 13 regionale omroepen, 287 lokale omroepen, filmsmusea, bibliotheken, etc.: OLON, ROOS, NPO, NIMK, ... & ...internet ...
'cultureel erfgoed'		775 musea, archeologie, bibliotheken RCE, EDNA, DEN, ICN, ... & ...internet ...

Seminar Digitaal archiveren - 10 dec 2009 - IA

In drie van de vier sectoren hebben zich de afgelopen tien, twintig jaar organisaties ontwikkeld tot trendsetter op het gebied van duurzame toegankelijkheid. Dit zijn organisaties met de benodigde schaalgrootte, en ieder met een groot netwerk en veel kennis op dit gebied. U kent natuurlijk hun namen: de Koninklijke Bibliotheek voor wetenschappelijke publicaties, Data Archiving and Networked Services (DANS) voor wetenschappelijke onderzoeksdata, Beeld en Geluid voor de media, en het Nationaal Archief voor de overheid/archieven. Al deze organisaties hebben een landelijke rol en allemaal hebben ze ook al stappen gezet om de brug te slaan tussen archiverende instellingen en de producenten van digitale gegevens.

De NCDD wil nu voortbouwen op deze initiatieven en in nauw overleg met het Ministerie van OCW aan de vier landelijke organisaties vragen om heel concreet het *voortouw* te nemen bij de ontwikkeling van een infrastructuur voor duurzame toegankelijkheid binnen hun eigen sector. En die infrastructuur is dan weer het hele pakket dat ik eerder noemde. We hebben het dus niet over één archief, maar over een netwerk van faciliteiten waarin uiteindelijk voor alle digitale bestanden in de publieke sector die we *willen* bewaren ook duurzaam beheer tot stand komt. Bestaande initiatieven en depots zullen in dit netwerk worden opgenomen, alsook nieuwe faciliteiten die nog ontwikkeld zullen worden op lokaal, regionaal of nationaal niveau. De voortrekkers zullen dus niet zelf de verantwoording nemen voor alle collecties in hun sector. Zij zullen wel het overzicht bewaren, hun netwerk en kennis gebruiken om het een en ander in gang te zetten en ervoor te zorgen dat het af komt. Hoe ze dat precies zullen aanpakken zal van sector tot sector verschillen. We hopen dat die plannen rond 1 april 2010 klaar zullen zijn.

Momenteel heeft het Nationaal Archief natuurlijk alleen een mandaat voor de *rijksarchieven*, maar vanwege de schaalgrootte en expertise van het NA wil de NCDD met het Ministerie onderzoeken of dit mandaat, deze voortrekkersrol, ook zou kunnen worden uitgebreid naar bijvoorbeeld gemeentes en waterschappen.

	'voortrekkers'	betrokken producenten en archieven	NCDD: kennis, afstemming, bewustwording
wetenschap	KB DANS	40.000 onderzoekers, 19 universiteiten, 700 wetenschappelijke instituten, bibliotheken, etc. KNAW, NWO, UKB, VSNU, ... & ...internet ...	
overheid/archieven	NA	13 ministeries, 12 departementen, 441 gemeenten, 27 waterschappen, 122 archieven, enz. VNG, BRAIN, IVAN, ICTU, ... & ...internet ...	
media	NIBG	23 publieke omroepen, 13 regionale omroepen, 287 lokale omroepen, filmmuseum, bibliotheken, etc.; OLON, ROOS, NPO, NIMK, ... & ...internet ...	
'cultureel erfgoed'		775 musea, archeologie, bibliotheken RCE, EDNA, DEN, ICN, ... & ...internet ...	

Seminar Digitaal archiveren - 10 dec 2009 - IA

De NCDD als organisatie vervult bij dat alles een ondersteunende rol. Hoe die precies ingevuld gaat worden wordt nog besproken, maar het ligt voor de hand dat de NCDD vooral gaat werken aan sectoroverschrijdende zaken: kennisuitwisseling, het bevorderen van bewustzijn.

NCDD

	voortrekkers	betrokken producenten en archieven	NCDD: kennis, afdiening, bewustwording
wetenschap	KB DANS	40.000 onderzoekers, 19 universiteiten, 700 wetenschappelijke instituten, bibliotheken, etc. KNAW, NWO, LRK, VSNU, ... & ...internet ...	
overheid/archieven	NA	13 ministeries, 12 departementen, 441 gemeenten, 27 waterschappen, 122 archieven, enz. VNG, BRAH, KVAV, ICTU, ... & ...internet ...	
media	NIBG	23 publieke omroepen, 13 regionale omroepen, 287 lokale omroepen, filmmuseum, OLON, ROOS, NPO, NIMK, ... & ...internet ...	
'cultureel erfgoed'	?	775 musea, archeologie, bibliotheken RCE, EDNA, DEN, ICN, ... & ...internet ...	

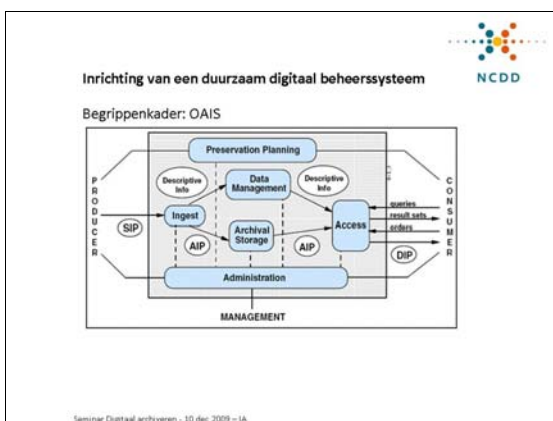
Seminar Digitaal archiveren - 10 dec 2009 - IA

Het zal u niet zijn ontgaan dat er in het plaatje nog een paar flinke gaten zitten. Zo komt de categorie 'internet' in alle sectoren voor. Die categorie is zo divers dat we er nog niet goed raad mee weten. En we missen een trekker voor de sector cultureel erfgoed. Daarover vindt momenteel druk overleg plaats, tussen de voortrekkers en het Ministerie.

Niettemin zou ik me kunnen voorstellen dat dit plaatje gemengde gevoelens bij sommigen van u oproept. Want natuurlijk ken ik de spanning die er vaak is tussen de grote organisaties en de vele kleinere. Dat is van alle tijden en van alle sectoren.

Anderen onder u zullen juist zeer gerustgesteld zijn: als het Nationaal Archief al het werk gaat doen, dan kunnen wij lekker achteroverleunen en afwachten.

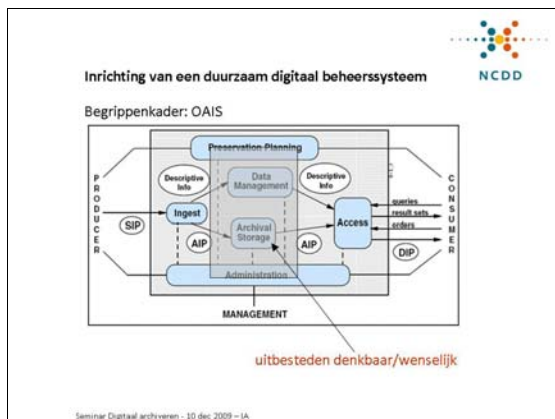
Laat me u uit de droom helpen: zo gaat het niet werken.

Ik hoop dat u dit plaatje kent. Het is het Open Archival Information System oftewel OAIS model dat in 2004 is ontwikkeld – niet als standaard, maar als begrippenkader, een set termen om over digitale archivering te kunnen praten. Het team van Eisen duurzaam digitaal depot, ED3, vertaalde het voor de archiefwereld in het Nederlands, maar die hertaling gebruik ik liever niet omdat ik juist zo blij ben met de *algemene geldigheid* van het model en de termen, juist om de communicatie te bevorderen tussen alle sectoren die te maken hebben met digitaal archiveren.

Hoe dan ook, het OAIS-plaatje geeft een goed overzicht van wat er allemaal komt kijken bij digitaal archiveren. De afkortingen laten we vandaag even voor wat ze zijn. Het gaat om de belangrijkste functies in het plaatje. Er komen digitale gegevens binnen, de *ingest*, er worden gegevens beheerd

en opgeslagen, het *data management* and de *archival storage* en gegevens worden weer beschikbaar gesteld, de *access*.

Nu is het heel goed denkbaar en zelfs wenselijk dat u als archief een deel van dat proces uitbesteedt, het middelste gedeelte, het technisch beheer. Maar als archivaris zult u altijd de volledige verantwoordelijkheid houden voor de *ingest*, voor de *access*, en voor tenminste een deel van het *data management* en de *preservation planning*, namelijk de keuzes daar gemaakt. Wanneer en hoe gaan we migreren? Hoeveel verlies aan gegevens vinden we acceptabel?

Ook aan de voorkant bent u degene die het relatiebeheer met de administratie verzorgt, die overlegt over hoe de archiefbescheiden moeten worden aangeleverd, in het midden van het proces bent u de wettelijke opdrachtgever, degene die mede bepaalt hoe de gegevens worden beheerd, en aan de achterkant bent u verantwoordelijk voor de authenticiteit van de gegevens die u aan de burger beschikbaar stelt.

Dat zijn functies die u niet kunt uitbesteden, niet aan het Nationaal Archief en niet aan andere datacentra. U blijft verantwoordelijk, u blijft opdrachtgever. Om die rol in te kunnen vullen, hebt u veel kennis nodig van het proces.

Voor de mensen die nu nog vrezen de grote organisaties nu alles voor het zeggen krijgen, wil ik ook nog even noemen dat de plannen van de NCDD om binnen vijf jaar een nationale infrastructuur te bouwen aardig doorkruist zijn door de kredietcrisis en de bezuinigingen die daar het gevolg van zijn. De infrastructuur die we nodig hebben zal er niet zijn binnen vijf jaar. Dat gaat veel langer duren. En als u wilt voorkomen dat in die tussentijd digitale gegevens verloren gaan, zult u zelf in actie moeten komen.

Daarom is deze uitspraak van Clifford Lynch me uit het hart gegrepen. Het aantal pagina's tekst dat de afgelopen jaren is besteed aan de staat van de informatiehuishouding van de overheid is nauwelijks te tellen. Steeds weer werden richtlijnen opgesteld over hoe het eigenlijk zou moeten, dikke boeken vol handleidingen geschreven, regels opgesteld. De overheid steekt wat regelgeving betreft met kop en schouders uit boven de andere sectoren die de NCDD onderzocht heeft. Maar hoeveel effect hebben al die rapporten en al die regelgeving gehad?

Ik zal de laatste zijn om nu al een oordeel te vellen over een programma als Informatie op Orde, hou me tegoed, daar is het nog veel te vroeg voor, maar soms, in een onbewaakt ogenblik en geheel voor eigen rekening, denk ik weleens dat al die ideaalplaatjes, niet alleen De Baseline, maar ook De Basis Duurzaamheid van DEN en internationale stelsels als TRAC, weliswaar nodig en nuttig zijn als lichtend voorbeeld van hoe het zou moeten, maar dat ze soms eerder een rem dan een stimulans zijn voor veel vooral kleinere erfgoedbeherende instellingen.

Het is zo moeilijk wat we allemaal moeten doen, en er is zoveel, dat we de kluts kwijtraken en maar even niets doen. Misschien dient het onze tijd wel uit. Misschien gaat het Nationaal Archief het voor ons oplossen. Misschien waait het allemaal nog wel over ...

Maar het waait niet over, en het Nationaal Archief gaat niet alles oplossen en als ik zo de zaal in kijk denk ik ook niet dat het de tijd van u allemaal gaat uitdienen, misschien een paar, maar de meerderheid niet. En dus

moeten we gaan survivalen. Ervoor zorgen dat de digitale gegevens waarvoor we verantwoordelijk zijn in elk geval de komende vijf jaar overleven, de kredietcrisis overleven en de overgangsfase waarin onze organisaties en het archiefbestel nog vooral analoog zijn ingericht, maar we wel al te maken hebben met een digitale werkelijkheid.

Ik kan hier geen kant-en-klaar recept geven over hoe u kunt overleven. Want zoals altijd geldt ook hier: one size does not fit all. Wat goed is voor een grote organisatie is misschien niet goed voor een klein gemeentearchief. De omstandigheden en de financiële middelen verschillen.

Maar een aantal heel basale vuistregels kan u misschien op weg helpen:

1. Accepteer de digitale realiteit: 100% en 'voor altijd' zijn illusies – dus doe wat u kunt in uw eigen situatie met uw eigen middelen
2. Inventariseer wat u in huis hebt aan digitale bestanden; zet alles wat op floppy's, cd's en dvd's staat over op servers of tapes.
3. De producent/administratie gaat niet vanzelf duurzaam handelen; het initiatief daarvoor ligt bij u, het archief. Ga met ze praten, geef ze handige tips i.p.v. boekwerken vol regels.
4. Blijf op de hoogte van alle ontwikkelingen – bijv. via NA, GAR, eDavid, NCDD.
5. Ga geen eigen digitaal depot inrichten, maar onderzoek met wie u zou kunnen/willen samenwerken: regionaal, nationaal, lokaal.
6. ...

Seminar Digitaal archiveren - 10 dec 2009 - IA

De eerste vuistregel moet voorkomen dat u alsnog verlamd raakt door de complexiteit van het fenomeen. Ja het is veel, en ja het is complex, maar iets doen is altijd beter dan niets doen. Kijk wat binnen uw mogelijkheden ligt.

[2] Dit is ook een simpele, maar zeer effectief. Zorg dat er geen floppy's of dvd's ergens in kasten liggen te verstoffen. Haal ze eruit, probeer de inhoud over de zetten op robuuste media. Maak er een back-up van, en breng die onder bij een collega.

[3] Dit is ook een belangrijke om te onthouden. Alle regels ten spijt is het vrijwel nooit in het directe eigen belang van producenten om duurzaam te handelen. Meestal hebben ze er last van. Het initiatief moet dus bij u, bij de archivaris vandaan komen. Overlaad de producent niet met dikke boekwerken maar probeer ze met handige tips op het goede spoor te zetten, liefst op een manier waar ze zelf ook plezier van hebben. Soms kan een archief heel effectief inspelen op automatiseringsbehoeftes bij de administraties, dat laten Antwerpen en Rotterdam goed zien.

[4] Dit is iets wat er vaak bij inschiet, omdat we het druk hebben. Maar op de hoogte blijven van nieuwe ontwikkelingen zodat u daar snel op kunt inspelen is van vitaal belang.

[5] Zelfstandig een digitaal depot inrichten zal maar voor enkele organisaties in Nederland zijn weggelegd. Voor alle andere geldt dat samenwerking de norm is. Maar er zijn vele wegen die naar Rome leiden. Het Nationaal Archief zal zich in eerste instantie richten op de rijksoverheid, daar ligt de kerntaak van het NA. Een uitbreiding naar lokale overheden zal er misschien komen, maar de invulling daarvan zal tijd kosten omdat de middelen beperkt zijn. Dus onderzoek ook andere mogelijkheden. Uit de managementliteratuur kennen we de vuistregel dat samenwerken vaak het best gedijt tussen partners met ongeveer even grote belangen en schaalgrootte. Misschien is dat een optie voor u.

Natuurlijk zijn er nog veel meer praktische raadgevingen te verzinnen, maar mijn tijd is op dus ik laat het hier even bij.

Vragen?

<http://www.ncdd.nl>
Blijf op de hoogte via de NCDD discussielijst; stuur een e-mail naar:
inge.angevaare@kb.nl
of volg de blog: <http://www.digitaalduurzaam.blogspot.com>

Seminar Digitaal archiveren - 10 dec 2009 - IA

Nog één slotopmerking over de NCDD zelf. Het zijn woelige en spannende tijden voor alle erfgoedbewarende instellingen. De NCDD kan het niet allemaal voor u oplossen, maar we zullen er wel ons best voor doen om steeds weer een forum te bieden waar alle partijen om de tafel kunnen zitten om zinnige en haalbare oplossingen te bedenken. En u allen te voorzien van zo veel mogelijk kennis en informatie om u in staat te stellen een Toekomst te waarborgen voor ons digitaal geheugen.

Ik dank u voor uw aandacht, en als er vragen zijn zal ik die graag proberen te beantwoorden.